

Osnovna šola Šalek Velenje

VZGOJNI NAČRT

September 2022

I. UVOD

Zakonska podlaga

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi:

- Zakona o osnovni šoli,
- učnih načrtov za posamezne predmete,
- priporočila MIZŠ o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole.

Pomen vzgojnega načrta (v nadaljevanju: VZGN)

- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in vzpostavlja pozitivno klimo med vsemi vključenimi,
- je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje,
- je dogovor za premišljeno, organizirano, ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej,
- zagotoviti enotno delovanje, celovitost, sistematičnost vzgojnega dela in avtonomijo šole,
- povečati pripadnost, odgovornost in sodelovanje učencev, staršev, strokovnih delavcev in lokalnega okolja,

NAMEN

- vzgojiti naše učence in učenke glede na svoje osebne lastnosti in značilnosti v prijazne, samostojne, prijateljske, poštene, pravične, kritične, solidarne, razmišljujoče, delavne, kreativne, zadovoljne in uspešne osebnosti, ki bodo znale, zmožle živeti in zadostiti današnjim, predvsem pa prihodnjim potrebam in zahtevam sodobne evropske družbe,
- pripisati vzgoji v šoli enakovreden pomen kot izobraževanju v šoli,
- izboljšati klimo na šoli,
- zagotoviti enotno delovanje, celovitost, sistematičnost vzgojnega dela in avtonomijo šole,
- vzgojni načrt je namenjen učencem, staršem, strokovnim delavcem, vodstvu in vsem delavcem naše šole.

IZHODIŠČA

- oblikovan je na osnovi vizije in poslanstva šole,
- je del Letnega delovnega načrta šole,
- je način izvajanja Kurikula šole,

dosežen na sodelovanju in konsenzu med strokovnimi delavci šole, učenci, starši in predstavniki lokalne skupnosti.

VIZIJA

Želimo, da je naša šola prostor, v katerega bomo vstopali z veseljem in željo, da v njem razvijemo vse svoje potenciale. Naše sodelovanje naj temelji na soustvarjanju odnosov vseh udeležencev, na medsebojnem spoštovanju, strpnosti in upoštevanju vsakega posameznika z vsemi njegovimi posebnostmi in potrebami pri pridobivanju znanja.

Veljavnost vzgojnega načrta

Vzgojni načrt velja od 4. 10. 2022.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

Z vzgojnim načrtom šola določi:

1. DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

2. VZGOJNE DEJAVNOSTI

- preventivne dejavnosti
- vzgojne ukrepe
- administrativne ukrepe

3. POHVALE IN NAGRADE

4. OBLIKE VZAJEMNEGA SODELOVANJA ŠOLE S STARŠI

III. DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

1. Načini doseganja in uresničevanja ciljev

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli uresničevali cilje iz 2. člena ZOŠ in še:

- zagotavljali kvalitetno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bo omogočalo osebni razvoj učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njihove pozitivne samopodobe za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot, s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje,
- podpirali bomo pozitivno podobo vseh učencev s tem, da bomo pokazali, da vsak prispeva k življenju v šoli, da bodo socialni cilji jasni, da bo skrb za zdravje skrb vseh,
- z raznimi aktivnostmi, predavanji, ogledi in obiski bomo spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti,
- organizirali bomo različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,

- ob državnih in kulturnih praznikih bomo organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujali državljansko odgovornosti,
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji bomo razvijali pri učencih pismenosti v slovenskem jeziku, sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanost na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju,
- s samoevalvacijo bomo ugotavljali mednarodno primerljive standarde znanja,
- razvijali bomo varno in spodbudno okolje za doseganje zastavljenih ciljev.

2. Doseganje in uresničevanje vrednot

Vrednote so sestavni del vizije in poslanstva šole, ki zagotavlja dobro in kakovostno delo na šoli, takšno, ki vzgaja otroke za odgovorno družbeno življenje, za sodelovanje, za strpnost, za humanost, za življenje v multikulturni in večnacionalni skupnosti, za mir in medsebojno spoštovanje, za ljudi z oblikovanimi moralnimi normami. Našim učencem želimo dati ob koncu osnovnega šolanja dobro popotnico – znanje in izkušnje za nadaljnje izobraževanje in odgovorno življenje.

VREDNOTE

- **Spoštovanje** - spoštljiv odnos do sebe, med delavci šole, učenci in starši, do narave, do drugačnih.
- **Znanje** - biti odprt do pridobivanja znanja z različnih področij, do novosti, razvijanje uporabnega življenjskega znanja, ustvarjalnosti, vedoželjnosti in zanimanje za svet okoli sebe in ozaveščenost do okolja.
- **Odgovornost** - odgovoren odnos do skupnih materialnih dobrin, do dela, do ljudi, do samega sebe in s tem do zagotavljanja varnosti. Odgovornost za lasten razvoj in znanje.
- **Delovne navade**, razvijanje pozitivnega odnosa do dela, ustvarjalnosti, razvijanje vztrajnosti, samostojnosti in doslednosti pri delu.

3. NAČELA VZGOJNEGA DELOVANJA

Pri vzgojnem delu bomo upoštevali naslednja načela:

- načelo aktivnega sodelovanja učiteljev in učencev,
- načelo doslednosti,
- načelo aktivnega in strpnega sodelovanja s starši, lokalno skupnostjo,
- načelo zaupanja z zagotavljanjem varnosti.
- načelo samoregulacije in samoovrednotenja,
- načelo osebnega zgleda.

IV. VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

1. PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Pozornost bomo namenili:

- razvijanju pozitivne samopodobe,
- razvijanju solidarnosti, medsebojne pomoči in upoštevanju različnosti,
- razvijanju socialnih veščin in dobre medsebojne komunikacije,
- razvijanju občutljivosti za prepoznavanje vseh vrst nasilja in kako postopati v posameznih primerih,
- konstruktivnemu reševanju konfliktov,
- razvijanju moralnih vrednot, socialnih veščin,
- kritičnemu vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov ter prevzemanju odgovornosti.

2. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Osnova vzgojnega delovanja je svetovalni pogovor z učencem, v katerem učenec enakovredno sodeluje. Po učenčevem prestopku učitelj z njim opravi razgovor, s katerim poskušata razrešiti bodisi medsebojni spor bodisi učenčev odnos do drugih oseb, šolskih dolžnosti, imetja... Pobudo zanj lahko dajo zaposleni, učenci ali starši. Če tak razgovor ne obrodi sadov, učitelj v postopek vključi razrednika. Kadar tudi razrednikovo posredovanje ne pripomore k rešitvi primera, razrednik v postopek vključi še svetovalno službo in starše.

Zaposleni vse nesporazume rešujejo najprej z razgovorom.

Svetovanje in usmerjanje bo namenjeno učencem, njihovim staršem pri reševanju problemov v zvezi z razvojem učenca, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopodobe in prevzemanju odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje se bo izvajalo:

- v okviru ur oddelčne skupnosti,
- pogovornih ur,
- ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih.
-

Izvajajo ga strokovni delavci in šolska svetovalna delavka. Svetovanje in usmerjanje povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci ali vrstniki.

O vsebini in ciljih svetovanja in usmerjanja za posameznega učenca se bodo dogovorili strokovni delavci na oddelčnih učiteljskih zborih, razrednik ali šolska svetovalna služba pa bo o tem obvestil starše.

Učenci imajo pravico do razgovora z zaposlenim v skladu z objavljenim urnikom. V razgovoru enakopravno sodelujejo.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da učenec potrebuje daljše spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se s starši dogovori za čas, v katerem bo ta proces potekal.

Starši so dolžni redno sodelovati s šolo – osebno, po elektronski pošti, telefonsko ali pisno.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali strokovno pomoč v zunanjih ustanovah.

3. RESTITUCIJA

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov. Kaznovalca ni, zato učenec ustvarjalno rešuje problem.

Strokovni delavec predvsem spodbuja in usmerja proces restitucije. Ukrepi niso v naprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno škodo.

Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo, zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil, spodbuja pozitivno vedenje, poudarja vrednote.

4. MEDIACIJA

Mediacija je oblika ukrepanja, ki omogoča ob pomoči tretje osebe doseči razumsko spravo med učenci, ki so udeleženi v konflikt.

VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev hišnega reda in pravil šolskega reda.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojna kazen se izreče, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva vsebovana v vzgojnem načrtu šole.

Izrek vzgojne kazni je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, centri za socialno delo, dispanzerji za psihohigieno, policijo itd.).

Vzgojni ukrepi so: vpis v dnevnik, razgovor z razrednikom, razgovor s šolsko svetovalno službo ali ravnateljico, opravičilo, obvestilo staršem, ukinitve pravic učencu, družbeno koristno delo, povečan nadzor, dodatno spremstvo, odstranitev učenca od pouka, prešolanje učenca brez soglasja staršev na drugo šolo.

Šola lahko učencu, ki ogroža varnost ali izvedbo vzgojno izobraževalnih dejavnost izven prostorov šole, dodeli dodatno spremstvo ali pa za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

Odstranitev učenca od pouka je možna, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča normalno izvedbo pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja, omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema, omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku ali učni skupini.

Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnateljica. V primeru odstranitve učenca od pouka mora učitelj z njim opraviti razgovor še isti dan. Skupaj analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

Šola lahko učencu začasno odvzame napravo ali predmet, s katerim učenec ogroža varnost ali onemogoča nemoteno izvedbo pouka. O takem odvzemu strokovni delavec, ki je predmet odvzel, še isti dan napiše zabeležko o odvzemu.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe, za katere se dogovori učiteljski zbor ali se zanje odloči vodstvo šole. O njihovem izvajanju šola obvesti starše.

O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na vzgojne kazni. Zapise vodi razrednik oziroma svetovalna služba, kdor pač vodi obravnavo.

O izvedenih vzgojnih ukrepih razrednik obvesti starše.

Kadar se izčrpajo vsa pedagoška sredstva vsebovana v vzgojnem načrtu šole, se postopa v skladu z Zakonom o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13)

ADMINISTRATIVNI UKREPI

Administrativni ukrepi so vzgojni ukrepi, ki jih je s Pravilnikom o vzgojnih opominih v osnovni šoli predpisal minister.

Le- ta določa izrekanje vzgojnih opominov, postopek izrekanja ter način izrekanja, obvestilo učencu in staršem, pripravo individualiziranega vzgojnega načrta.

Po izrečenem tretjem vzgojnem opominu šola lahko učenca prešla na drugo šolo brez soglasja staršev.

V. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Ustne pohvale

Ustno so pohvaljeni učenci za prizadevnost pri enkratni ali dolgotrajni aktivnosti.

Pisne pohvale se podeljujejo za

- prizadevnost in doseganje rezultatov pri šolskem in izven šolskem delu,
- prizadevno delo v oddelčni in šolski skupnosti,
- pozitiven zgled v oddelku in spoštljiv odnos do odraslih,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- iz drugih razlogov, ki jih predlaga razrednik, mentor ali učiteljski zbor.

Pohvale podeli razrednik ob koncu šolskega leta od 1. do 9. razreda za delo v šolskem letu.

Pohvale učiteljskega zbora se podeljujejo učencem 9. razreda, ki so s svojim zglednim in aktivnim delovanjem pripomogli k lastnemu ugledu in ugledu šole v okolju.

Priznanja šole se podeljujejo za

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem in izven šolskem delu, prizadevno delo v oddelčni, šolski skupnosti,
- dosežena priznanja na področnih, državnih tekmovanjih iz znanja in športa, natečajih,
- spoštljiv odnos do sošolcev in odraslih.

Priznanja in pohvale učiteljskega zbora podeljuje ravnateljica na slovesnosti ob zaključku šolskega leta.

Odločitev za priznanje šole in pohvalo učiteljskega zbora sprejme na predlog razrednika učiteljski zbor.

Učencem, ki so dosegli priznanja in pohvale na različnih področnih, državnih ali mednarodnih tekmovanjih iz znanja, športa in natečajih v posameznem šolskem letu, podelimo le-ta na slovesni prireditvi v mesecu juniju. Učenci lahko prejmejo tudi knjižne nagrade.

VI. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti.

Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo:

- učenci ali skupina učencev,
- kadar učenci kršijo vzgojna pravila šole.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, predlagamo naslednji postopek:

- učitelj starše po telefonu obvesti o problemu in jih povabi v šolo na razgovor,
- učitelj pisno povabi starše na razgovor,
- ravnateljica pošlje staršem pisno povabilo s povratnico,
- šola obvesti druge zunanje institucije.

Šola bo poleg običajnih oblik sodelovanja (roditeljski sestanki, govorilne ure) spodbujala medsebojno komunikacijo s starši v obliki neformalnih srečanj, kot so dnevi odprtih vrat,

nastopi za starše, pohodi, izleti, okrogle mize in tematska srečanja. Svoje pobude, pohvale, zadovoljstvo s šolo lahko zapišejo v Knjigo pohval in pritožb, ki je v tajništvu šole.

Šola bo starše obveščala o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka ustno, po telefonu ali pisno.

Starši so šoli dolžni posredovati telefonsko številko, na kateri so vedno dosegljivi. Vsako spremembo so starši dolžni javiti razredniku.

Po telefonu, kot nujno obvestilo, bomo starše obvestili o dogodkih, ki zadevajo:

- bolezen ali poškodbo njihovega otroka,
- večjo materialno škodo,
- težje kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka.

Če učenec zboli, so starši dolžni še isti dan obvestiti šolo, da bo učenec odsoten. Opravičevanje izostankov od pouka ureja 53. člen Zakona o osnovni šoli.

VII. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt Osnovne šole Šalek je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZOŠ.

Naloge bodo med letom dopolnjevali s sklepi strokovnih organov šole, z okrožnicami in z navodili Ministrstva za izobraževanje znanost in šport in Zavoda RS za šolstvo ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- **SVET ŠOLE:**

Sprejme vzgojni načrt in poročilo.

- **UČITELJSKI ZBOR:**

Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice.

- **RAZREDNIKI:**

So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.

- **STARŠI:**

Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta.

- **RAVNATELJICA:**

Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja izvajanje vzgojnega načrta.

Sprejeto na seji sveta zavoda dne 4. 10. 2022.

Irena Poljanšek Sivka, prof.
RAVNATELJICA OŠ ŠALEK

I.P. Sivka